

En spansk profeti om kristen generobring, 883

'Chronica prophetica' er navnet på en latinsk krønike, der stammer fra den tidlige middelalder. Krøniken er skrevet i april 883 af en anonym kristen skribent, der dog baserede sin tekst på et ældre skrift (*Libro Pariticino*). Den ukendte skribent menes desuden at have været tilknyttet kong Alfonso d. 3.'s hof i Oviedo, hovedstaden i kongeriget Asturien.

Krøniken indeholder en liste over kristne og muslimske herskere i Spanien, en islamkritisk fremstilling af profeten Muhammeds liv og en forudsigelse af kristen generobring af det muslimsk erobrede Spanien d. 11. november i år 883 – 170 år efter den muslimske invasion. Krønikens optimistiske forudsigelse af en umiddelbart forestående kristen generobring af Spanien udtrykker naturligvis et fromt håb i det kristne Spanien i slutningen af 800-tallet, men skal også ses på baggrund af den militære fremgang, som Asturiens hære oplevede omkring 883 i kampene mod umayyade-kalifatet, som dengang var midlertidigt svækket af interne stridigheder. Kalendersystemet i tidlig middelalder var i Spanien 38 år bagud for den senere gregorianske kalender.

Her begynder profeten Ezekiels ordsprog, som vi finder i *Libro Pariticino*:¹

Ezekiel blev bekendt med Herrens ord, der lyder: 'Menneskesøn, vend dit ansigt mod Ismael og tal til dem og sig: 'Jeg gav dig magt over andre folk, jeg gjorde jer mangfoldige, jeg styrkede jer, og anbragte et sværd i din højre hånd og pile i din venstre hånd, således at du ville ødelægge folk og de ville blive kuert for dit åsyn som halm overfor ild og så du til fods ville træde ind i Gogs land og dræbe Gog med dit sværd og anbringe din fod på hans nakke og gøre dem til dine tributskyldige slaver. Men fordi du svigtede Herren din Gud, vil jeg kaste dig ned og forsage dig og jeg vil overgive dig til Gog og i Libyens land vil du og hele dit folk dø ved sværdet. Netop som du gjorde med Gog, således vil han gøre med jer. Efter at I har holdt dem som trælle i 170 år, vil Gog omvendt gøre det samme ved jer, som I gjorde ved ham.'

I æra 249 forlod goterne deres område. Efter sytten år, i æra 266, kom de til Spanien og beherskede det i 383 år. I æra 753 blev de fordrevet fra deres kongerige. Goterne og muslimerne er efterkommere af Japheth. Fra Ham kom Philistim og Nimrod, som var de første til at bygge byen Babylon efter syndfloden og udelukkede Asshur, søn af Shem fra Shinars land. Dernæst byggede Asshur på flugt byerne Ninevah og Boot. Abraham og hans efterkommere blev født af Shems slægt. Gog skal sikkert forstås som det gotiske folk, ligesom Ismael som skrevet ovenfor skal betyde ismaelitternes folkeslag². Når profeten siger: 'Vend dit ansigt mod Ismael', så repræsenterer Gog det gotiske folk [...] Gogs land refererer til Spanien under goternes herredømme, som ismaelitterne³ invaderede på grund af det gotiske folks synder og huggede dem ned med sværdet og gjorde dem tributpligtige⁴, således som det forholder sig i nutiden.

Saracenernes invasion af Spanien [fandt sted] på den tredje dag af ides i november i æra 752,⁵ da Roderik var hersker blandt goterne i hans tredje regeringsår. Vi kan med sikkerhed fastsæt-

¹ *Libro Pariticino* (også kaldet *Chronicon Ovetense*) er formentlig en spansk krønike skrevet i perioden 881-976 af tre munke ved klostret San Martin de Albelda i La Rioja i Nordspanien.

² Ismaelitterne: dvs. muslimerne

³ Muslimerne

⁴ Tributpligtige: Undersætter, der skulle betale muslimsk særskat pålagt ikke-muslimer.

⁵ Den 14. november år 714

te tidspunktet for deres invasion, fordi alle ved at de invaderede i Roderiks tredje regeringsår. Således at vi kan være sikre på, hvad år det var, lad os da konsultere goternes krønike, hvor der står, at Witiza blev udnævnt til konge den attende dag før kalenderen sagde december, æra 752,⁶ hvor efter 170 år er gået ind til i dag i æra 921 i kong Alfonso af Oviedos syttende regeringsår. Og vi finder Muhammed i sit toogtredivte regeringsår i Córdoba.

Men førnævnte profet sagde igen til Ismael: 'Fordi I har svigtet Vor Herre jeres Gud, vil jeg forsage jer og overgive jer til Gogs hænder og I og jeres folk vil blive ofre for hans sværd. Efter at I har plaget ham i 170 år, vil han hævne sig på jer og gøre mod jer, som I gjorde mod ham'.

Kristus er vort håb og når de 170 år i nærmeste fremtid er forbi, vil fjendens frækhed blive tilintetgjort og fred vil blive givet til Kristi hellige kirke. Saracenerne har selv forudsagt deres egen forestående ødelæggelse i spådomme og i tegn i stjernerne og de har sagt, at goternes kongedømme vil blive genindført af vores nuværende konge. Dette bliver også forudsagt for vores fyrste, den ærværdige kong Alfonso, gennem åbenbaringer fra mange kristne, som ser, at han i den nærmeste fremtid er tæt på at kunne herske over hele Spanien. Under beskyttelse af den guddommelige nåde indskrænkes således dagligt fjendens grænser, mens grænserne for Guds kirke udvides. Og i takt med fuldbyrdelsen af Kristi navns ærværdighed, viger fjendens vantro ondskab.

Her begynder saracenernes [afstamning]:

Saracenerne tror i deres forkvaklethed at nedstamme fra Sarah. I virkeligheden er de hagerære fra Hagar og ismaelitter fra Ishmael [...] [*Herefter følger en redegørelse for saracenernes genealogi.*]

Historien om Muhammed:⁷

Kætteren Muhammed kom frem i kejser Heraklios tid,⁸ i hans syvende regeringsår. På det tidspunkt udmærkede biskop Isidore af Sevilla sig i den katolske lære og Sisebut sad på tronen i Toledo. Der blev bygget en kirke til ære for den velsignede Euphrasius over hans grav i byen Ildai [Andújar]. Desuden blev kirken i Toledo for den hellige Leocadia udbygget med et højt loft af det mest vidunderlige håndværk efter ordre af den førnævnte konge.

Muhammeds liv begyndte således. Da han var forældreløs blev han anbragt i pleje hos en vis enke. Da han som en grisk ågerkarl drog på forretningsrejser, begyndte han flittigt at deltage i kristne forsamlinger, og som en snu søn af mørket begyndte han at lagre nogle af de kristnes prædikener i sin hukommelse, og han blev den klogeste i alt blandt de ufornuftige arabere. Opflammet af begærets brændstof blev han gift med sin formynderske efter en eller anden barbarisk lov. Kort tid efter åbenbarede den onde ånd sig for ham i form af en grib, viste en gylden mund og sagde, at den var englen Gabriel og gav Muhammed ordre til at føre sig frem blandt sit

⁶ Den 14. november år 714

⁷ Denne beretning om Muhammeds liv findes også i andre udgaver fra Spanien omkring år 850 og er skrevet ind i Chronica Prophetica for at legitimere Asturien og kong Alfonso d. 3.'s offensiv mod Córdoba emiratet i slutningen af 800-tallet. Kilden findes også her: <http://centerforhistorieformidling.dk/middelalderen/istoria-de-mahomet-om-islam.html>

⁸ Den byzantinske kejser Heraklios regerede 610-641 e.Kr.

folk som profet. Opfyldt af stolthed begyndte han at prædike for de ufornuftige dyr og han gjorde fremskridt, som om det var på grundlag af fornuften, at de gav afkald på deres dyrkelse af afguder og af den legemlige Gud i himlen. Han gav dem, der troede på ham, ordre til at gribe til våben på hans vegne, og med en ny tros iver befalede han dem at hugge hans modstandere ned med sværdet. Med sin uudgrundelige visdom sagde Gud engang gennem sin profet: "Nu rejser jeg kaldæerne, det hidsige og hurtige folk, som drager ud over hele jorden for at erobre bopladser, der ikke er deres. Grusomme og frygtelige er de, deres lov og ret sker fyldes. Deres heste er hurtigere end pantere, rappere end nattens ulve. Ryttere galoperer af sted, de kommer flyvende fra det fjerne, som en ørn, der jager efter bytte. De kommer alle for at øve vold; [...] De gør nar ad konger. [...] De ler ad alle fæstninger. [...] De gør deres egen kraft til gud!"⁹ Og nu tillod Han dem at gøre skade. Først dræbte de kejserens bror, som regerede landet, og som udtryk for deres sejrs triumf etablerede de hovedstaden for deres kongerige i Damaskus i Syrien. Den samme falske profet komponerede salmer fra ukloge dyrs munde til minde om en rød kalv. Han vævede en historie af edderkoppespind til at fange fluer med. Han digtede nogle ordspog om hærfuglen og frøen, sådan at stanken fra den ene kom bøvsende ud af hans mund og den andens vrøvlen aldrig måtte ophøre fra hans læber. Til sin egen ære digtede han nogle andre sange i sin egen stil til minde om Josef, Zacharias og sågar til minde om Herrens mor; Maria. Og mens han svedte under sin profetis vildfarelser, så lystede han efter konen til en af sine naboer ved navn Zayd, og han udsatte hende for sin begærlighed. Da han hørte om denne synd rystede hendes ægtemand og lod hende gå til sin profet, som han ikke var i stand til at bestride det. Faktisk nedfældede Muhammed dette i sin lov, som om det kom fra guddommelig inspiration: "Da kvinden ikke var behagelig i Zayds øjne og han afviste hende, så gav han hende i ægteskab til sin profet, hvilket er et eksempel for andre og for fremtidige disciple, som ønsker at gøre det, uden at det er syndigt."¹⁰ Efter fuldbyrdelsen af denne synd, nærmede hans krops og sjæls død sig samtidigt. Da han anede sin forestående ødelæggelse og vidste, at han på ingen måde ved egen kraft ville blive genopstanden, så forudså han, at han på tredje dagen ville blive genoplivet af englen Gabriel, som havde for vane at fremstå for ham i skikkelse af en grib, som Muhammed selv sagde. Da han opgav sin sjæl til Helvede, gav de ordre til, at hans lig skulle bevogtes af en ivrig nattevagt, opsatte på det mirakel, som han havde lovet dem. Da de så, at han rådnede på tredjedagen og under ingen omstændigheder ville genopstå, så sagde de, at englene ikke kom, fordi deres tilstedeværelse havde afskrækket dem. Da de havde fundet, hvad de mente måtte være et godt råd, så efterlod de hans lig ubevogtet og med det samme fulgte i stedet for engle hunde, der fulgte hans stank og åd hans side. Da de hørte om dette, begravede de resten af hans lig i jorden. Og som hævn for denne skade, befalede de, at hunde skulle slagtes hvert år, således at de, som på hans vegne fortjente et værdigt martyrium, kunne tage del i hans herlighed. Det var passende, at en profet af denne slags skulle fylde hundenes maver, en profet, der ikke bare afskrev sin egen sjæl, men også mange andres, til Helvede. Han begik oven i købet mange synder, som ikke er nedskrevet i denne bog. Dette er nedskrevet for at de, der læser det, vil forstå, hvor meget mere, der kunne være skrevet.

40

Om årsagen til muslimernes invasion af Spanien:

⁹ Habakkuks Bog 1:6-11

¹⁰ Koranen 33:37

I Roderiks tredje regeringsår over goterne i Spanien på den tredje dag af Ides i året 752 [*den 11 november 714*] invaderede muslimerne Spanien.

5 Walid emir almuminin, søn af Abd al-Malik, herskede over Afrika i hundredeåret for arabernes herredømme. I det år, hvor Abu Zubra invaderede [*Spanien*], blev hans general Muza tilbage i Afrika og erobrede maurernes land. Året efter invaderede Tarik Spanien. Tre år efter udkæmpede Tarik et slag mod Roderik, Musa ibn Nusayr invaderede og plyndrede goternes kongerige. Hvad Roderik angår, forbliver hans dødsårsag uklar til i dag.

10 Araberne erobrede området sammen med kongeriget. Hele det gotiske folks skønhed falmede både ved panik og ved sværdet, fordi de ikke havde gjort passende bod for deres synder. Og fordi de havde forsaget Herrens lære og de hellige kanoniske forskrifter, blev de forsaget af Herren således at de ikke længere kunne beholde deres elskede territorium. Og de, som altid bistået af Herrens højre hånd havde modstået fjendtlige angreb, blev nu erobret og styrtet ned ved Guds dom. Overvundet af så få, blev de reduceret til næsten ingenting og mange måtte leve i ydmygelse. Byen Toledo, folkenes sejrherre, bukkede under som offer for de sejrende ismaelitter¹¹ og fortjente at blive underkastet deres herredømme. Således blev Spanien ødelagt på grund af dets forfærdelige synder i goternes trehundredeogfirsstyvende regeringsår.

Om de gotere, der blev tilbage i spaniernes byer:

20 Da ovennævnte kong Roderik af Spanien var blevet besejret og da ingen endnu havde fundet noget bevis på at han var blevet dræbt, besøgte en budbringer alle goternes byer og borge med bud om at de med våben skulle gøre sig klar til krig og i syv år rasede en voldsom krig mellem goterne og saracenerne¹². Efter disse syv år for budbringere iblandt dem og indførte en fast pakt og en ubrydelig aftale: At de [*muslimerne*] skulle nedrive alle befæstede byer og bebo borge og landsbyer og alle landets indbyggere skulle samles under den pagt, der var indgået af deres konge og de skulle vælge grever fyrster fra deres egne områder. Hver af de byer, som de erobrede skulle være forbeholdt indbyggere af deres eget folk. De erobrede folk skulle gøre krigstjeneste [*servi armis*] [*for muslimske herskere*].

30 Førnævnte Musa ibn Nusayr drog ind i Spanien og herskede i 1 år og 3 måneder Abd al-Aziz ibn Musa herskede i 2 år og 6 måneder. [...] [*Herefter følger navne og regeringstider på diverse muslimske herskere over Spanien*]

35 Disse guvernører havde korte regeringsperioder med den ene, der fulgte den anden, som Amir Almuminin bestemte det, han som også afsluttede nogle af dem ved drab. Deres samlede regeringstid var 27 år og 11 måneder.

Her er kongerne, som herskede over Spanien, som var af Banu Umayyade-dynastiet blandt muslimerne:

Yusuf herskede i 11 år [746-56].

40 Abd ar-Rahman [I] herskede 33 år [756-788].

Hisham [I] herskede 6 år, 6 måneder [788-96].

Al-Hakam [I] herskede 32 år og 1 måned [796-822].

¹¹ Muslimer

¹² Saracenerne: dvs. muslimerne

Abd ar-Rahman [II] ruled 32 years, 1 month [822-52].

Muhammed [I] herskede 32 år [852-].

Alle araberne herskede i Spanien i 168 år og 5 måneder.

5

De [muslimerne] vil blive indtil Skt. Martins Dag, den tredje dag af ides i november, om syv måneder vil de have hersket i 169 år og deres 170 år vil være påbegyndt, det år, hvor muslimernes tid vil være forbi og ifølge ovennævnte profeti af Ezekiel forventer vi at hævn vil komme over vore fjender og de kristnes frelse vil begynde. Den Almægtige Gud befaler dette, således at ligesom det urene univers blev dømt værdig til gennem Hans Søns blod, Vor Herre Jesus Kristus, at blive løskøbt fra djævelens magt, således vil han i det kommende år beordre sin kirke bortrevet fra muslimernes åg. Han som lever og regerer for evigt og altid. Amen.

10

Normannerne¹³ [Lothomani] invaderede Spanien i æra 880 [år 842 e.Kr.] på kalenderens anden dag i August.

15

De kom igen senere i æra 896 [858] i måneden juli og der var drab i Lissabon.

I æra 751 [år 713] erobrede saracenerne Spanien før Pelayos tid. De herskede i fem år.

Navnene på de katolske konger af Leon Pelayo, søn af Vermudo, barnebarn af Rodrigo, konge af Toledo modtog kongeværdighed i æra 756 og herskede i atten år, ni måneder og nitten dage [718?-737 e.Kr.]. Han var den første til at drage ind i de klippefyldte bjerge under klippen og hulerne ved Aguseba. Fra Pelayo og op til æra 966 under Alfonsos styre, søn af Ordono, er der 211 år. [...] [Herefter følger navnene på kongerne af Leon op til kong Alfonso d. 3 og hans bror Ramiro]

20

25

'Chronica Prophetica' oversat af M. Pihl efter *Chronica Prophetica – translated from Latin by Kenneth Baxter Wolf*, Pomona. Edu - Medieval Texts in Translation, 2008:

https://sites.google.com/site/canilup/chronica_prophetica samt C. Smith (red.); *Christians and Moors in Spain*. Vol. 1 711-1150, Warminster (1988), s. 48-49

30

¹³ Normannerne: dvs. vikingerne